

Η αρπαγή της γυναίκας του Διγενή (αλλιώς)

Έλενα Στριγγλή

Η μέρα είναι ηλιόλουστη κι ο ουρανός καθάριος
κι ο Διγενής μου ο γλυκός μες τα χωράφια σπέρνει.
Άχου ο Διγενούλης μου, που αγάπη του είναι η γη του,
σπέρνει, δουλεύει, συνεχώς, απ' το πρωί ως το βράδυ.
Κι εγώ η καλή του η κυρά μ' αγάπη περιμένω,
τον περιμένω κι ώσπου να 'ρθει φαί τού μαγειρεύω.
Μα εκεί που είμαι μόνη μου, εκεί που μαγειρεύω,
ακούω ήχο δυνατό και προς την πόρτα τρέχω.
Ωσπου να φτάσω, σκέφτομαι, τι έγινε κει κάτω.
Ακούω βήματα, φωνές, λες να' ναι ο Διγενής μου;
Λες να συνέβη τίποτα, κακό να τον εβρήκε;
Μήπως έχουμε πόλεμο, μήπως εχθροί είναι κι ήρθαν;
Σαν φτάνω, όμως, ξαφνικά άγνωστο αντικρίζω,
άγνωστο πάνω σε άλογο, άσπρο σαν και το γάλα.
Εσύ είσαι, λέει ο άγνωστος, του Διγενή η γυναίκα;
Εγώ είμαι, λέω περήφανη, όμως σε ποιον μιλάω;
Ανέβα πάνω στο άλογο και άσε τις συστάσεις.
Τρελή δεν είμαι, άγνωστε, ξένο ν' ακολουθήσω.
Ανέβα συ με το καλό, αλλιώς θα σ' ανεβάσω.
Πες μου, όμως, τι με θες, κι αν είναι, θε να ανέβω.
Αλλά ο ξένος θύμωσε και μ' έβαλε στη σέλα.
Κι εγώ σαν είμαι αδύναμη είπα να κάνω πίσω.
Όσο γι' αυτό που ρώτησες, άρχισε αυτός να λέει,
να σε παντρέψουν πάμε σ' εκκλησιά με άρχοντα ρωμαλέο.
Μα τι είναι τώρα αυτά που λες; Εγώ είμαι παντρεμένη.
Κι αν έρθει ο Διγενής ο άντρας μου, άντρας ανίκητος
σκληρός, σωστό θηρίο, τότε θα δει ο άρχοντάς σου.
Σκέφτομαι, όμως, μετά, ο Διγενής δε θα 'ρθει.
Ωιμέ, συμφορά, και τι θα γίνει τότε;
Μακάρι πουλάκι να βρεθεί, την είδηση να πάει.
Και σαν περάσαμε βουνά και κάμπους και λιβάδια
εφτάσαμε στην εκκλησιά, να γίνουνε οι γάμοι.
Αχ Διγενούλη μου καλέ, πού είσαι να με σώσεις;
Κι αρχίζει ο παπάς τα γράμματα κι ο διάκος τα βαγγέλια,
μα εγώ ακούω άλογο να τρέχει προς εμένα.
Πάψε παπά τα γράμματα και διάκο τα βαγγέλια
κι ο μαύρος μου σλιμουντρά κι ο Διγενής είν' κι ήρτε.
Γινότανε να ήμουνα και πιο ευτυχισμένη;
Ο μαύρος που κρυφοτάιζα αφ' το ακριβό κριθάρι
και που τον κρυφοπότιζα μες σε αργυρή λεχένη.
Κι ο Διγενής ο άντρας μου ο πολυαγαπημένος,
που όλοι τον φοβήθηκαν και τ'ο' βαλαν στα πόδια.
Κι ο μαύρος εχονάτισε και πάνω του με πήρε.
Και πήγαμε στο σπίτι μας να φάμε τη φακή μας.

Τα βάσανα της Αρχόντως¹

Δανάη Μεταξάκη

Μια μέρα του Μάη λιόλουστη η όμορφη Αρχόντως,
στο κέντημά της έφτιαχνε ένα μεγάλο ρόδο.
Η κακομοίρα μόνη της αρχίζει να μιλάει,
τον άντρα της τον Διγενή βαριά τον βλαστημάει.
«Ανάθεμά σε, Διγενή, η πόρτα δεν σφαλίζει,
και τώρα είμαι μοναχή, κλεισμένη μες το σπίτι.
Κι εγώ φοβούμαι που 'μαι εδώ, μη λάχει και μας κλέψουν,
γιατί είναι όλοι μακριά και δεν μπορούν να σπεύσουν».
Κι εκεί που μονολόγαγε η αρχοντοπούλα μόνη,
συνέβη κάτι τρομερό και φόβος τηνε ζώνει.
Δύο ληστές αδίστακτοι σα μπαίνουν μες το σπίτι,
τη δένουν χειροπόδαρα, να μη μπορεί να φύγει.
Καθόταν μοναχούλα της, μες το κελί κλεισμένη,
δάκρυα απ' τα μάτια τρέχουνε, τον άντρα μνημονεύει:
«Άμα τα νέα μάθαινες, σιγά και μη σε νοιάζει.
Τη ρόβη μόνο θα 'σπερνες και το χρυσό σιτάρι.
Στέλνεις και το ψωράλογο να 'ρθει να με γλιτώσει,
ενώ εσύ καθόσουνα να δεις αν θα με σώσει.
Μήδε γενναίος ήσουνα, μηδέ ανδρειωμένος,
μόνο σιμά σε μια γωνιά στέκεσαι τρομαγμένος.
Βάζω τον ουρανό κριτή και τους αγίους μαρτύρους,
πίσω στη μάνα μου γυρνώ, αφότου θα ξεφύγω.
Τον Διγενή κουράστηκα να έχω σύζυγό μου,
φεύγω από το σπίτι μου, παίρνω των οματιώ μου.

¹ Παραλλαγή της γυναίκας του Διγενή, σε ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο